

Aanleg kluteneiland niet zonder risico

Vogelaar bijna gegrepen door Landje van Gruijters

Bizarre taferelen tegenwoordig in het door vogelaars veelgeroemde Landje van Gruijters bij Spaarndam. Het schitterende plas-drasgebied met zijn mooie afwisseling van water-, riet- en slikpartijen ligt eind augustus vrijwel droog. En dat al weken. De reden: de aanleg van een kluteneiland en een grondige opknappbeurt voor het Landje. Door de langdurige drooglegging kon er zand worden gestort, riet gemaaid en hout verwijderd. Het landje liet het niet zomaar gebeuren. Vrijwilliger Nico Rensen raakte geheel onvrijwillig in de greep van de zuigende bagger en het kostte de hulpkrachten twintig minuten om hem uit zijn netelige positie te bevrijden.

Het was zaterdag 20 augustus een schitterende dag. Mooi zonnetje, bescheiden windje, heerlijke temperatuur. Om tien uur 's morgens meldde zich een groep van een tiental stevige mannen en één vrouw, bestaande uit een achttal mannelijke leden van de vogelwerkgroep plus onze eigenste Annemiek, een tweetal bewoners van aanliggende woonboten en boer Bert die het Landje in pacht heeft, met als doel de handen die dag eens stevig uit de mouwen te steken. Dat gebeurde dan ook.

Het **NIEUWE EILAND** wacht op water en bewoners. Foto's: Johan Stuart

Het zand voor het kluteneiland was al gestort en het te gebruiken grind lag keurig klaar op pallets. Het grootste probleem bleek het maken van een geultje rond het eilandzand. De kleibodem was dermate stevig, dat een spade nauwelijks de grond in was te drijven, laat staan dat je een flinke hap klei om kon gooien.

Zuchtend en steunend werkten we verder, totdat iemand een van de grazende schapen op zijn rug zag liggen. Dat is een koddig gezicht, maar ook een ernstige zaak. Zo'n schaap, een Texelaar, is tamelijk hulpeloos en heeft een helpende hand nodig om weer overeind te kunnen komen. Ogenblikkelijk verklaarde Nico zich bereid een helpende hand te bieden. Hij deed drie stappen richting het schaap, toen zijn rechtervoet gevaarlijk diep in de blubber weg zakte. Gewoon even op je andere voet steunen en weer terug, lijkt dan het devies. Maar dat bleek geen goede raad. Wat Nico ook deed, hij raakte alleen maar vaster en zakte steeds dieper weg. Van zijn rechter laars, toch geen kleintje, was geen spoor meer te bekennen. Jan Kuys had hem al een hand geboden om hem omhoog te helpen, maar

Jan Kuys en Peter Spolders bieden Nico Rensen de helpende hand.

het effect bleek vooral dat ook hij neerwaarts werd getrokken. IJlins geplaatste pallets boden steun aan andere vrijwilligers, die vervolgens met schoppen aan het uitgraven begonnen. Na zeker twintig minuten was Nico's rechterbeen weer vrij en konden we ook met veel moeite zijn linkerbeen weer op een pallet hijsen. Gorgelend dichtte het slib zich vanzelf in het gat.

En het schaap ... Het schaap bleek inmiddels al lang weer op eigen poten te staan. Geheel op eigen kracht was het blijkbaar toch gelukt de zwaartekracht te overwinnen.

Na een korte koffiepauze hervatten we weer ons werk, waarvoor we gekomen waren. Dankzij een subsidie van de gemeente Haarlem konden we deze grote

wens, de aanleg van een kluteneiland, realiseren. Daar ging wel de nodige voorbereiding aan vooraf.

Donderdag 18 augustus was al door firma Van Schagen uit Santpoort twintig kuub zand, antiworteldoek en grind geleverd. Rens de Boer en Alex Vink van groenaannemer Ekogrön hebben het meteen met aangepast materieel op de juiste plek gebracht. Dat spaarde de ruggen van de vrijwilligers, die de zaterdag erop het eiland verder afwerkten. Deze dag bleek het geschiktste moment om met man en macht het eiland gebruiksklaar te maken. Dankzij de goede voorbereiding en flink wat hulptroepen kon de klus vrij makkelijk geklaard worden. Er was volop gereedschap van Landschap Noord-Holland, de koffie

Vrijwilligers maken het kluteneiland gebruiksbaar.

voor de broodnodige opkickers stond klaar, evenals de bijbehorende gevulde koeken. Het eiland was snel op grootte en het daarop aangebrachte antiworteldoek om ongewenst onkruid tegen te gaan, lag er in een mum van tijd. Het grind opbrengen vergde wat meer energie, maar ook dit ging redelijk vlot. Helaas was er een tekort aan steentjes, maar dat is een week later aangevuld. Na drie uur was het eiland zo goed als gebruiksbaar. Omdat we toen toch bezig waren, hebben we de gelegenheid benut om ook oud hout van het Landje te verwijderen. De kar van boer Bert was daarbij onmisbaar. Inmiddels was ook de rietmaaier van Landschap Noord-Holland gearriveerd. Bij tijd en wijle dient het riet op sommige plaatsen ietwat ingetoomd te worden om te voorkomen dat de mooie, ruime zichtlijnen

over het Landje dichtgroeien en het gebied langzaam bos wordt. Maar de machine liep vast in de dichte ondergroei en in het oude riet onderin het riet. Vandaar dat een week later met een klepelaar alsnog een deel van de rietpartij is weggewerkt. Klepelen is volgens Wikipedia het fijn maken van de bestaande vegetatie met behulp van roterende klepels of draaiende stalen cilinders.

Eerst daarna kon het water weer vrij instromen, zodat het Landje na bijna een maand droog te hebben gestaan zich weer in alle schoonheid kon presenteren. En nu maar afwachten of de Kluten het net zo'n mooi plekje vinden als wij.

■ *Jan Kuys*
Johan Stuart